

Kedves Testvérek!

Anzelm testvér a hamvazószerdai, böjtkezdő szentmisén arról prédikált, hogy a böjt alkalom arra, hogy megbékéljünk az Úristennel. A mai evangéliumi szöveg, a tékozló fiú példabeszéde szintén a megbékélésre hív bennünket.

A Lukács szerinti evangélium 15. fejezete az elveszettekről szól. Az elveszett juh és az elveszett drachma története – melyek közvetlenül a tékozló fiúé előtt vannak – tehetetlen szereplőkkel, maguktól visszatérni nem tudó pénzzel és állattal dolgoznak. A három történetből egyedül a tékozló fiúé az, ahol azt látjuk, hogy van valamiféle mozgásteret az elveszetteknek.

Megbékélésre vagyunk hivatalosak, van mozgásterünk, és a történet végén ott van egy nagy lakoma, hizlalt borjúval – a lakoma Jézus példázataiban az Istennel való ünnepi, boldog közösségre utal.

Kívánatos dolog jól lakomázni – magam egyszer voltam olyan lagziban, ahol hizlalt borjút szolgáltak fel, a mai napig a számban van az íze. Csak az a bökkenő, hogy a példázatbeli lakomán az otthon maradt testvér együtt kellene részt vegyen a tékozló fiúval. És, lássuk be, nincs könnyű dolga.

A Szentírás hőseit szép kategóriákba szokták sorolni, ha könyvet írnak róluk: *Nők a Szentírásban*, *Királyok a Szentírásban*, *Gyermekek a Bibliában* – ilyesmi címekkel, kategóriákkal találkozhatunk. Egy kategóriát nem láttam még, de kétségkívül létezik: *Tenyérbemászó hősök a Szentírásban*. Leülne-e jó lélekkel a hettita Uriás Dáviddal falatozni? Milyen lehetett Szent Pál és a tanítványok első közös étkezése? A farizeusok olyanok voltak, amilyenek – de hogy nem akartak együtt étkezni a római uralmat kiszolgáló, nemzetáruló vámszedőkkel, az bőven érthető.

Ilyen helyzetben van az idősebb fiú a példázatban. Ő végig otthon volt, mindenben engedelmesen, a másik elhagyta az apai házat. A példázatbeli napon a nagyobbik fiú a mezőről jön haza, vélelmezhetően egy átdolgozott nap után, estefelé. És azzal szembesül, hogy az öccse, aki eddig sem csinált semmit, sőt, amit csinált, azt inkább ne csinálta volna, kivételes bánásmódban részesül.

Az édesapa szeretettel fogadja. Értékes ruhát kap – ez az összetartozás, a gondoskodás kifejezése. Ahogy Isten a bűnbeesett embernek ruhát készített, ahogy Jákob Józsefnek szép ruhát ajándékoz. Azt üzeni, hogy fontos vagy nekem, törődöm veled, összetartozunk. A gyűrű keleten a hitelesítést szolgálta. Az, hogy a tékozló fiú megkapja a családi gyűrűt, azt jelenti, hogy ő is a család része, szabad ember, akinél ott a család pecsétje. Döntéseket hozhat és hitelesíthet, a család nevében. Sarut is kap – a szolgák jártak mezítláb, a szabad ember hordott sarut. És az apa leöletti a hizlalt borjút – amiből csak egy volt, különleges alkalomra tartogatva.

Vagyis jön az ember haza a mezőről, és kiderül, hogy a tenyérbemászó öcsike épp hizlalt borjút falatoz, zenét hallgat, mindezt szabad emberként, a család részeként, az apa szeretetét élvezve. Azért ez, ismerjük el, kedves Testvérek, nem esik jól. Gondolj bele: ott vagy fáradtan, egy átdolgozott nap és hány átdolgozott év után. És Te nem érzed azt az elfogadást, azt a kényeztetést, elismerést és örömet, amit az édesapa a másakra pazarol. Ott állsz a lakoma ajtajában. Megy le a nap, az árnyékod bevetül az ünneplő házba – te még kívül vagy. Édesapád és egy szolga is emlékeztet, hogy összetartoztok a másikkal. Te ezt olyan nagyon nem érzed. Éveken át tudomást sem vettél róla. Aztán mikor megjelent, tagadod, hogy közöd lenne hozzá: *megjött ez a te fiad*, mondd, hiába mondják ketten is, hogy a testvéred, hogy összetartoztok.

Hogyan és kivel kellene kiengesztelődni, amire böjt hív minket, ahogy Hamvazószerdán is hallottuk? A mai evangéliumnak az az üzenete, hogy az, akire ráillik a függetlenség gyűrűje, a szabadság saruja, a gondoskodás és összetartozás köntöse – ami szerinted Téged, a jó fiút illetve – az a te árnyékod, amelyik már benn van a lakomán. Így tudsz bejutni Isten lakomájára, az árnyoldaladon, a bukott énedben, a megtérő tékozló fiúi mivoltodon keresztül. Akármennyire is tagadod, összetartoztok. Ha kiengesztelődsz az árnyoldaladdal, ha elismered, hogy összetartoztok, ha elfogadod a rajta keresztül megkapott isteni gondoskodást, ott a helyed Isten lakomáján...

Jézus nyitva hagyja a példázatot. Szól a zene, benn eszik az ökröt. Állsz az ajtóban, fáradtan. a nap megy le – az árnyékod már benn van. Az Atya hív: *Fiam, mindenem a tied. Vigadnod és örülnöd kellene.*

A példázat nyitott. A befejezés rajtad múlik.

Ámen.